

(وَ مِنْ خُطْبَةٍ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَصِفُ فِيهَا الْمُنَافِقِينَ: نَحْمَدُهُ عَلَى مَا وَفَّقَ لَهُ مِنْ الطَّاعَةِ، وَ ذَادَ عَنْهُ مِنَ الْمَعْصِيَةِ، وَ نَسَّأَلُهُ لِمَنْتَبِهِ تَمَامًا، وَ بِحَبْلِهِ اعْتِصَامًا، وَ نَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ: خَاضَ إِلَى رِضْوَانِ اللَّهِ كُلَّ غَمْرَةٍ، وَ تَجَرَّعَ فِيهِ كُلَّ غُصْبَةٍ، وَ قَدْ تَلَوْنَ لَهُ الْأَدْنُونَ، وَ تَأَلَّبَ عَلَيْهِ الْأَقْصُونَ، وَ خَلَعَتْ إِلَيْهِ الْعَرَبُ أَعْنَتَهَا، وَ ضَرَبَتْ إِلَى مُحَارِبَتِهِ بَطُونَ رَوَاحِلِهَا، حَتَّى أَنْزَلَتْ بِسَاحَتِهِ عِدَاوَتَهَا مِنْ أَعْبَدِ الدَّارِ، وَ أَسْحَقِ الْمَزَارِ.

أَوْصِيَكُمْ عِبَادَ اللَّهِ بِتَقْوَى اللَّهِ، وَ أَحْذَرِكُمْ أَهْلَ النِّفَاقِ، فَإِنَّهُمْ الضَّالُّونَ الْمُضِلُّونَ، وَ الزَّالُّونَ الْمَزِلُّونَ، يَتَلَوْنُونَ أَلْوَانَ، وَ يَفْتَتُونَ افْتِنَانًا، وَ يَعْمِدُونَكُمْ بِكُلِّ عِمَادٍ، وَ يَرْصِدُونَكُمْ بِكُلِّ مِرْصَادٍ، قُلُوبُهُمْ دَوِيَّةٌ، وَ صِفَاحُهُمْ نَقِيَّةٌ، يَمَشُونَ الْخَفَاءَ، وَ يَدِبُونَ الضَّرَاءَ، وَ صَفْهُمُ دَوَاءٌ، قَوْلُهُمْ شِفَاءٌ، وَ فِعْلُهُمُ الدَّاءُ الْعِيَاءُ. حَسَدُهُ الرَّخَاءُ، وَ مُؤَكِّدُوا الْبَلَاءَ، وَ مُقَنَّطُوا الرَّجَاءَ، لَهُمْ بِكُلِّ طَرِيقٍ صَرِيحٌ، وَ إِلَى كُلِّ قَلْبٍ شَفِيعٌ، وَ لِكُلِّ شَجْوٍ دُمُوعٌ، يَتَقَارِضُونَ الشَّاءَ، وَ يَتَرَاقِبُونَ الْجَزَاءَ، إِنْ سَأَلُوا أَلْحَفُوا، وَ إِنْ عَدَلُوا كَشَفُوا، وَ إِنْ حَكَمُوا أَسْرَفُوا، قَدْ أَعَدُّوا لِكُلِّ حَقٍّ بَاطِلًا، وَ لِكُلِّ قَائِمٍ مَائِلًا، وَ لِكُلِّ حَيٍّ قَاتِلًا، وَ لِكُلِّ بَابٍ مِفْتَاحًا، وَ لِكُلِّ لَيْلٍ مِصْبَاحًا، يَتَوَصَّلُونَ إِلَى الطَّمَعِ بِالْيَأْسِ لِيُقِيمُوا بِهِ أَسْوَاقَهُمْ، وَ يَنْفِقُوا بِهِ أَعْلَاقَهُمْ: يَقُولُونَ فَيْشِبَّهُونَ، وَ يَصِفُونَ فَيْمَوْهُونَ، قَدْ هَيَّأُوا الطَّرِيقَ وَ أَضْلَعُوا الْمَضِيقَ، فَهُمْ لَمَّةُ الشَّيْطَانِ، وَ حَمَّةُ النِّيِّرَانِ أَوْلِيكَ حِزْبِ الشَّيْطَانِ، أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ.

در وصف منافقان

خدا را بر توفیقی که به اطاعتش داده، و ما را از نافرمانی بازداشته، ستایش می‌کنیم، و از او می‌خواهیم که نعمتش را کامل، و دست ما را به ریسمان محکمش متصل گرداند.

مشکلات رسالت

و شهادت می‌دهیم که محمد (ص) بنده و فرستاده اوست که در راه رضایت حق در کام هرگونه سختی و ناراحتی فرو رفت، و جام مشکلات و ناگواریها را سرکشید، روزگاری خویشاوندان او به دورویی و دشمنی پرداختند، و بیگانگان در کینه‌توزی و دشمنی با او متحد شدند، اعراب برای نبرد با پیامبر عنان گسیخته، و با تازیانه بر مرکبها نواخته و از هر سو گرد می‌آمدند، و از دورترین سرزمین، و فراموش شده‌ترین نقطه‌ها، دشمنی خود را بر پیامبر (ص) فرود آوردند.

سیمای منافقان

ای بندگان خدا! شما را به ترس از خدا سفارش می‌کنم، و شما را از منافقان می‌ترسانم، زیرا آنها گمراه و گمراه‌کننده‌اند، خطاکار و به خطاکاری تشویق می‌کنند، به رنگهای گوناگون ظاهر می‌شوند از ترفندهای گوناگون استفاده

می‌کنند، برای شکستن شما از هر پناهگاهی سود می‌برند، و در هر کمینگاهی به شکار شما می‌نشینند، قلبهایشان بیمار، و ظاهرشان آراسته است، در پنهانی راه می‌روند، و از بیراهه‌ها حرکت می‌کنند، وصفشان دارو، و گفتارشان درمان اما کردارشان دردی است بی‌درمان، بر رفاه و آسایش مردم حسد می‌ورزند، و بر بلا و گرفتاری مردم می‌افزایند، و امیدواران را ناامید می‌کنند، آن‌ها در هر راهی کشته‌ای، و در هر دلی راهی، و بر هر اندوهی اشکها می‌ریزند، مدح و ستایش را به یکدیگر قرض می‌دهند، و انتظار پاداش می‌کشند، اگر چیزی را بخواهند اصرار می‌کنند و اگر ملامت شوند، پرده‌داری می‌کنند، و اگر داوری کنند اسراف می‌ورزند. آنها برابر هر حقی باطلی، و برابر هر دلیلی شبهه‌ای، و برای هر زنده‌ای قاتلی، و برای هر دری کلیدی، و برای هر شبی چراغی تهیه کرده‌اند، با اظهار یاس می‌خواهند به مطامع خویش برسند، و بازار خود را گرم سازند، و کالای خود را بفروشند، سخن می‌گویند اما به اشتباه و تردید می‌اندازند، توصیف می‌کنند اما فریب می‌دهند، در آغاز، راه را آسان و سپس در تنگناها به بن‌بست می‌کشاند، آنها یاوران شیطان و زبانه‌های آتش جهنم می‌باشند. (آنان پیروان شیطانند، و بدانید که پیروان شیطان زیانکارانند.)